

Verslag symposium

BEWONERSSPARTICIPATIE

10 april 2013

bij Boerke Mutsaers te Tilburg

Namens het bestuur van SBO heet bestuurslid Gerard Klaassen iedereen van harte welkom, en in het bijzonder de leden van het panel die vanavond op het thema bewonersparticipatie een toelichting zullen geven: Aline Zwierstra namens WonenBreborg, Pascalie Bartels namens Tiwos, Yvonne Meijer namens TBV Wonen en H el ene Broekema namens 't Heem. Na de inleidingen vindt er onder leiding van Henk Tegels (adviseur namens de Woonbond) een interactieve discussie plaats tussen de zaal en het panel.

De opkomst voor dit symposium is wederom zeer groot waaruit kan worden afgeleid dat het een thema is dat iedereen bezighoudt. Naast de leden van de Commissies van Huurders zijn ook het Juridisch Loket en de Rechtswinkel uitgenodigd. Voorts zijn er in de zaal enkele vertegenwoordigers van de genodigde Tilburgse politieke partijen aanwezig.

De presentaties van de corporaties vind U bovenaan deze pagina.

Uitgebreid werd er in de presentaties stilgestaan hoe de participatie en de zeggenschap van huurders formeel en informeel is geregeld en welke ervaringen er opgedaan worden met nieuwe vormen van participatie.

Na de pauze werd tijdens de interactieve discussie met de zaal nader stilgestaan bij de ervaringen van de CvH's met bewonersparticipatie en of men ideeën heeft over hoe huurdersparticipatie in deze tijd vorm te geven. Participatie houdt in meedoen, meedenken en meebeslissen, en mag absoluut geen eenrichtingsverkeer zijn. Nogmaals uitgelegd werd dat in de overeenkomst met elke huurderscommissie is opgenomen waarover instemmingsrecht of adviesrecht geldt. Bij zaken waarbij instemmingsrecht geldt, wordt er geen besluit genomen voordat er overeenstemming is bereikt tussen partijen. Het verschil met adviesrecht is dat bij adviesrecht de corporatie het advies niet hoeft op te volgen. Er geldt dus formele participatie volgens de zgn. overlegwetten waarin precies de rechten zijn vastgelegd. Daarnaast zijn er allerlei vormen van informele participatie waarin bewoners hun stem kunnen laten horen. Bij bouwactiviteiten bijvoorbeeld willen de corporaties de bewoners meer gaan betrekken bij de keuze van het aannemersbedrijf of schildersbedrijf. Dat is nieuw en o.a. Tiwos en WonenBreborg experimenteren daar momenteel mee. Bewoners kunnen op die manier ook in een vroegtijdig stadium (al bij de aanbesteding) meedenken en beslissen over de voorwaarden die gesteld worden aan het bedrijf. Gebleken is dat bewoners dat zeer op prijs stellen. Bewoners adviseren ook om te kiezen voor bedrijven uit Tilburg of directe omgeving.

Het bereiken van de achterban is een probleem waar de CvH's in meer of mindere mate mee kampen. Sommige huurderscommissies lukt het wel een redelijke opkomst op bijeenkomsten die ze organiseren, te bereiken door een interessant, boeiend thema te bedenken en goede sprekers uit te nodigen. Wat het beste blijkt te werken is de medebewoners direct aanspreken.

Als corporaties herkent men dit probleem en men beseft ook hoeveel werk het vraagt van de commissies en van de HBO's. Daarom wordt er geëxperimenteerd met aanvullende vormen van participatie om vooral de jongere huurders of allochtone mensen er meer bij te betrekken. De consultants van o.a. WonenBreborg hebben dit in hun jaaropdracht meegekregen. Bij complexen waar wel een huurderscommissie is, wordt die bij de

experimentele aanpak betrokken. Op de website van WonenBregburg is daarover meer informatie te vinden.

Vanuit een CvH wordt erop gewezen dat men merkt dat allochtone vrouwen van hun man 's avonds niet de deur uit mogen. Ook merkt men dat oudere mensen moeite hebben om 's avonds hun woning te verlaten. Een oplossing zou kunnen zijn om voor specifieke groepen in plaats van 's avonds, overdag een ontmoeting te organiseren.

Wat blijkt te helpen bij het contact leggen met nieuwe bewoners in een complex is hen persoonlijk een nieuwkomerspakket te gaan brengen. Veelal wordt dat zeer gewaardeerd. Een ander positief voorbeeld is de Wandelbosmarkt die georganiseerd wordt voor alle commissies van huurders uit de hele wijk. Dit jaar is de braderie op 20 mei. De markt wordt altijd zeer druk bezocht, vooral ook door de allochtone medemensen, en er is op zo'n markt veel contact onderling.

Een aanwezige vraagt de corporaties ook zelf meer moeite te doen om de betrokken huurders die hebben deelgenomen aan een klankbordgroep, ook na afronding van het project proberen vast te houden. De vraag is waarom het de corporaties ook niet lukt om de vrijwilligers vast te houden.

Hierop wordt vanuit TBV Wonen aangegeven dat de ervaring is dat de interesse bij bewoners gedurende een project van groot onderhoud wel groot is, maar als het werk eenmaal klaar is, die interesse weer wegzakt. Het wordt wel erg gewaardeerd als er dan toch nog een paar bewoners overblijven die hun betrokkenheid ook daarna nog tonen en zich actief blijven inzetten.

Besproken wordt dat bij complexen waar steeds meer huurwoningen in koopwoningen veranderen, naar bepaalde samenwerkingsvormen gezocht moet worden zodat er contact is tussen de huurderscommissie en de Vereniging van Eigenaren.

Ook voor corporaties zelf is de opgave om naast de traditionele vormen van inspraak en betrokkenheid, nieuwe vormen te vinden waarmee zij de betrokkenheid van bewoners kunnen vasthouden, ook als het groot onderhoudsproject is afgerond. Het voorbeeld wordt genoemd van een pilot van TBV Wonen in de Reeshof waar bewoners via een digitaal klankbord themagericht worden benaderd om hun mening te geven. De ervaring daar leert dat bewoners het prettig vinden geen langdurige verplichtingen aan te gaan.

Bewoners hebben belangen en die kunnen ze bevechten, niet alleen richting de corporatie, maar ook bijvoorbeeld richting de gemeente of de politie als het gaat over zaken rondom het complex of over veiligheid. Nu blijft het contact dat men heeft vaak hangen in 'klachten ventileren en aanhoren', maar bewoners zouden zelf ook meer het heft in eigen hand kunnen nemen, zo wordt er bepleit. Het gaat tenslotte om hun woning, en om de leefbaarheid van hun woonomgeving. Ook als er geen grote ingrepen in het complex gebeuren, zijn er belangen waar bewoners over kunnen meedenken en meepraten.

Bewonerscommissie 3West wijst op het probleem dat bij de combinatie van hoogbouw- en laagbouw woningen het lastiger is om mensen te mobiliseren rondom gemeenschappelijke belangen dan wanneer men in één wooncomplex zou wonen.

Besproken wordt dat wanneer er bij hoogbouw geen bewonerscommissie is met wie de corporatie bijvoorbeeld zaken als de verhoging van de servicekosten kan bespreken - *bewonerscommissies hebben daarover instemmingsrecht* - dan zou de corporatie in die situatie de HBO moeten inschakelen en die raadplegen. Een andere mogelijkheid is dat de corporatie de bewoners van het betreffende complex actief uitnodigt en hen wijst op hun instemmingsrecht.

De vraag die tijdens de discussie met de zaal telkens weer terugkomt is: Hoe / met welke dingen zijn bewoners te stimuleren om echt mee te doen en mee te denken? Daarop worden nog de navolgende suggesties gedaan:

- Ga flyeren, bijvoorbeeld voor een buurtfeest, en stap actief naar de mensen toe. In wijk Jeruzalem is die aanpak succesvol gebleken.
- Nieuwe bewoners bezoeken en hen een welkomstpakket of bloemetje aanbieden. Maar een voorwaarde is wel dat de huurderscommissie van haar corporatie de namen/adressen krijgt van nieuwe bewoners. Bij sommige huurderscommissies loopt dat goed, bij andere niet of minder goed.
- Vraag jongeren via twitter, hyves en dergelijke om hun mening. Zowel de corporaties als de bewonerscommissies kunnen dat doen.
- Organiseer in plaats van een jaarvergadering bijvoorbeeld een ontmoeting rondom kerst; deel dan Glühwein of warme chocomelk uit bijv. bij de ingang en ga dan met elkaar in gesprek, maak contact.
- De 'andere Nederlanders' – vooral de moeders - zijn veelal via hun kinderen te bereiken; organiseer voor hen een activiteit op de woensdagmiddag.
- Participeer als huurder in werkgroepen, bijvoorbeeld een werkgroep die het zwerfvuil mee opruimt.
- Bepaalde bewonersinitiatieven zouden gezamenlijk door de 3 corporaties TBV Wonen, Tiwos en WonenBrebrug kunnen worden opgepakt en bekostigd; dit vanuit de gedachte dat 'samen meer mogelijk is'.

De voorzitter van HBO-Wonen99 – de heer Peter Valk - licht toe dat elk jaar de commissies van huurders een activiteitenkalender opstellen in overleg met hun woonconsulent. Daarvoor worden dan middelen gezocht. Belangrijk is dat die activiteiten goed naar de achterban worden gecommuniceerd. Zijn pleidooi richting de CvH's is, de moed niet te laten zakken ook als de respons wat minder is. Dan maar met minder mensen, maar wel enthousiast aan de slag blijven, is zijn motto.

Gespreksleider Henk Tegels resumeert als de belangrijkste conclusies uit dit symposium: Blijf er energie in steken. Ga op zoek naar nieuwe vormen. Ga de achterban vooral actief benaderen. Voorwaarde is een goede en constructieve samenwerking tussen de corporatie en haar huurdersorganisaties. Richting huurderscommissies adviseert hij om met de corporatie in dialoog te blijven in de plaats van star vasthouden aan de formele weg.

Gerard Klaassen sluit de avond af met de constatering dat we in Tilburg de bewonersparticipatie formeel goed geregeld hebben in de vorm van de stichting SBO en de 3 huurdersbelangenorganisaties voor Tiwos, TBV Wonen en WonenBrebrug. Mogelijk dat op termijn ook voor 't Heem een huurdersbelangenorganisatie wordt ingericht. De bewonersorganisaties zijn een serieuze gesprekspartner voor zowel de corporaties als voor de gemeente. Onder deze HBO's zitten de Commissies van Huurders en die vertegenwoordigen de huurders. Vaststaat dat huurders in welke vorm dan ook inspraak hebben. Gerard Klaassen roept de CvH's op om actief te blijven zoeken naar jongere aanwas voor hun commissie.

Tot slot kondigt Gerard Klaassen alvast het volgende symposium aan. Dat staat gepland op woensdag **21 augustus 2013**. Dat symposium zal vooral in het teken staan van het 10-jarig bestaan van de Stichting SBO. Uitnodigingen daarvoor zullen nog volgen.

Tilburg, mei 2013
 Verslag: Spronk Management Support